

Lausunto Satakunnan maakuntaohjelman 2026-2029 luonnoksesta 2

Kh 13.10.2025 § 195
238/00.04.01/2025

Aluekehittämistä ohjaavan lainsäädännön mukaan maakuntien liitot edistävät alueidensa kehittämistä laatimalla maakunnan pitkän aikavälin strategiaan linjauksiin perustuvan maakuntaohjelman, jossa tarkennetaan maakunnan aluekehittämiseen liittyviä tavoitteita ja niiden toimeenpanoa. Maakuntaohjelman tavoitteena on antaa kattava kuva maakunnan strategisesta aluekehittämisestä ja lähiajan kehittämistavoitteista. Ohjelma luo puitteet kehittämiselle ja kumppanuuksien syntymiselle eri tasoilla. Se nostaa esiin maakunnan kannalta keskeiset painopisteet ja kehittämisen kohteet. Tavoitteena on Satakunnan kilpailukyvyn ja elinvoimaisuuden edistäminen. Älykkään erikoistumisen strategia on osa maakuntaohjelmaa ja se päivitetään maakuntaohjelman 2026–2029 valmistelun yhteydessä.

Satakunnan pitkän aikavälin maakuntasuunnitelma sisältyy Satakunta-strategiaan, joka kuvaa maakunnan tavoitetilaa vuoteen 2050. Satakunta-strategia sisältää lisäksi kehitystarpeita valtuustokausittain kuvaavan maakuntaohjelman ja EU:n ohjelmakausiin kytkeytyvän älykkään erikoistumisen strategian. Satakunnan pitkän aikavälin maakuntasuunnitelma antaa suuntaviivat sekä maakuntaohjelman että maakuntakaavan laadinnalle.

Satakunnan maakuntahallitus pyytää Satakuntaliiton sidosryhmiltä lausuntoa Satakunnan maakuntaohjelman 2026-2029 luonnoksesta 2 liitteineen.

Lausunnoilla olevat asiakirjaluonnokset ovat nähtävillä Satakuntaliiton verkkosivuilla: <https://satakunta.fi/aluekehitys/strategiat-ja-ohjelmat/maakuntaohjelma-2026-2029/>

Lausunnot pyydetään toimittamaan viimeistään 26.10.2025 sähköpostitse osoitteeseen kirjaamo@satakunta.fi.

Lausuntojen perusteella muokattu Satakunnan maakuntaohjelma 2026–2029, maakuntaohjelman ympäristöselostus sekä älykkään erikoistumisen strategian päivitys on tarkoitus käsitellä maakuntahallituksen kokouksessa 17.11.2025 ja hyväksyä maakuntavaltuuston kokouksessa 28.11.2025.

Ohjelmaluonnos on myös oheismateriaalina.

Esittelijä

Kunnanjohtaja Ojakoski Markus

Päätösehdotus

Kunnanhallitus toteaa lausuntonaan, että

- maakuntaohjelman 2026-2029 luonnos on laadittu perusteellisesti ja asiantuntevasti. Maakuntaohjelman laadintaan on liittynyt riittävä osallistaminen.

- ohjelmassa on runsaasti merkittäviä kehittämiskohteita. Kehittämismahdollisuuksien tunnistaminen ja tukeminen kaikessa maakuntaliiton ja muussa maakunnan kehitykseen vaikuttavassa viranomaistoiminnassa on maakuntaohjelman tavoitteiden saavuttamiseksi merkittävää. Tulevaisuuskuvaksi ajateltu elinvoimainen, uudistuva, osaava, vastuullinen, hyvinvoiva ja vetovoimainen maakunta on tavoitteena kannatettava.

- ohjelmaluonnos on onnistunut hyvin keräämään ja yhdistämään laajaa ohjelma- ja strategia-asiakirjojen kenttää.

- työperäinen maahanmuutto, kansainvälistyminen, vihreä siirtymä, energiamurros ja teollisuuden tulevaisuus nykyisenä ja kehittyvine aloineen ovat luonnoksessa hyvin esillä. Sivun 6. teollisten työpaikkojen kartta vaikuttaa kuitenkin kuvaavan todellista tilannetta suppeammin esimerkiksi Harjavallan tai Porin teollisten työpaikkojen määrää.

- Ulvilan kaupungin lausunnossa (kaupunginhallitus 6.10.2025, § 276) todetaan ansiokkaasti, että "laajasti tarkasteltuna maakunnan toimintaympäristö on tällä hetkellä hyvin haastava ja sisältää runsaasti epävarmuuksia. Muuttunut geopoliittinen tilanne ja turvallisuusympäristön muutokset Itämeren alueella kasvattavat epävarmuuskertoimia myös Satakunnan tulevaisuusskenaarioissa. Tämä säteilee myös ihmisten ja yritysten taloudelliseen tilanteeseen ja investointihalukkuuteen." "Vallitsevassa tilanteessa on vaarana, että paitsi EU:n eri sektoreilta, myös valtionhallinnosta ja lainsäädännöstä tulee keskenään ristiriitaisia tavoitteita ja säätelyä, jotka hankaloittavat maakuntaohjelman tavoitteiden saavuttamista. Tämän kompensoimiseksi Satakunnan kuntien, Satakuntaliiton ja muiden keskeisten viranomaistoimijoiden tulisi tehdä oman liikkumavaransa puitteissa voitavansa houkuttelevan investointiympäristön aikaansaamiseksi ja investointien esteiden poistamiseksi." Sääntelyviitekehikseen ja sitä osaltaan toteuttavien valtion viranomaisten toimintaan tulee vaikuttaa maakunnassa jatkossakin aktiivisesti tavoitteena vähentää elinvoiman kehityksen aiheettomia esteitä ja hidasteita.

- on tärkeää, että joukkoliikenteen kehitystä, asumista sekä monimuotoista luonto-, liikunta-, ulkoilu- ja kulttuuriympäristöä koskeva työ etenee konkreetian tasolle. Asuminen voi, osittain rahoitustilanteesta johtuen, helposti muodostua kehityksen "pullonkaulaksi".

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Täytäntöönpano

kirjaamo@satakunta.fi 26.10.2025 mennessä